

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กุลวีดี ภูมิสวัสดิ์. 2534. การตั้งตัวรับและประเมินคุณค่าทางโภชนาการของอาหารทางการแพทย์ชนิดผงสูตรโปรดีนสกัดจากถั่วเหลือง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เดิมศรี สำนักงานกิจ. 2531. สถิติประยุกต์ทางการแพทย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประกาย จิตรากร. 2526. นมและผลิตภัณฑ์นม. สมาคมสัตวบาลแห่งประเทศไทย: สำนักพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์.

วรรณา วรรณาชัย. 2537. การประเมินคุณค่าและการปรับปรุงคุณภาพโปรดีนของอาหารทางการแพทย์ชนิดผงสูตรโปรดีนสกัดจากถั่วเขียว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วัชราภรณ์ สุริยาภิวัฒน์. 2529. สถิติเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันชัย สมชิต. 2528. การผลิตและการทดสอบลักษณะผลิตภัณฑ์โปรดีนจากถั่วเหลืองและถั่วเขียว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชัย ตันไพบูลย์ และ ปริยา ลีพนกุล. 2528. การให้อาหารทางสายให้อาหาร. อายุศาสตร์. 1(2) : 97-103.

วีรวิชญ์ พลายงาม. 2535. การเตรียมอาหารทางการแพทย์ชนิดผงสูตรโปรดีนสกัดจากถั่วเขียว. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2527. ถั่วเหลืองและการใช้ประโยชน์ในประเทศไทย.

สมชาย จอมทอง. 2528. การผลิตและการทดสอบลักษณะผลิตภัณฑ์โปรดีนจากถั่วเขียวและถั่วเหลือง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. 2516. มาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรมน้ำนมข้นหวาน (มอก.48-2516) สำนักงานมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพมหานคร.
บรรณ. ทิตย์วรรณ. 2527. วิทยาศาสตร์การในทางเศรษฐกิจ. คณ
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ການເຄີ້ງກອບ

- Adsule, R.N., Kadam, S.S., and Salunkhe D.K. 1986. Chemistry and Technology of Green Gram (*Vigna radiata* [L.] Wilczek). Crit Rev Food Sci Nutri. 25(1) : 73-105.
- Almquist, H.J. 1951. Nutritional Applications of the Amino Acids. In D.M. Greenberge (ed.), Amino Acids and Proteins, Charles W. Thomas, Springfield III.
- Association of Official Analytical Chemists (AOAC). 1990. Official Method of Analysis of the Association of Official Analytical Chemists. 15th ed., Washington, D.C.
- A.S.P.E.N. 1987. Guidelines for the Use of Enteral Nutrition in the Adult Patient. JPEN. 11(5) : 435-439.
- A.S.P.E.N. Board of Directors. 1993. Sec. II : Rationale for Adult Nutrition Support Guidelines. Guidelines for the Use of Parenteral and Enteral Nutrition in Adult and Pediatric Patients. JPEN. 17 (Suppl. 4) : 5SA-6SA.
- Becher, P. 1965. Emulsions Theory and Practice. 2nd ed. Reinhold, New York.
- Bhumiratana, A. and A. Nondasuta. 1969. Report on Protein Food Development Projects. Bangkok. Srimuang Press.
- Bernard, M.A., Jacobs, D.O., and Rombeau, J.L. 1986. Nutritional and Metabolic Support of Hospitalized Patients. Saunders Blue Book Series, W.B. Saunders Company.
- Bistrian, B.R., and Jaksie, T. 1989. Advances in Hospital Nutrition. J Am Coll Nutr. 8(S) : 3S-12S.
- Bodwell, C.E. 1977. Evaluation of Proteins for Humans. Westport, Connecticut: The AVI Publishing Company, Inc.
- Booth IW. 1991. Enteral Nutrition in Childhood. Br J Hosp Med. 46(2) : 111-113.

- Branen, A.L., Davidson, P.M. and Salminen, S. 1990. Food Additives. New York: Marcel Dekker, Inc.
- Bustamante, Chun, and Martin. 1993. Emulsion Physical Pharmacy. 4th ed. Philadelphia, Lea&Febiger : 486-495.
- Deitch, EA. 1994. Bacterial Translocation : The Influence of Dietary Variables. Gut. 35 (1 Suppl) : S23-S27.
- Eriksson, L.S., and Wharen, J. 1982. Branched chain Amino Acid - What are They Good for ? Clin Nutr. 1 : 127-135.
- Flatz, G. Saengerdom, C. and Sanguanbhokhai, T. 1969. Lactose Intolerance in Thailand. Nature. 221 (22) : 758-759.
- Gormican A. and Liddy E. 1973. Nasogastric Tube Feedings. Practical Considerations in Prescription and Evaluation. Postgrad Med. 53 : 71-76.
- Greene, H.L. 1984. A Pathological Approach to Enteral Nutrition in Infants and Children. Enteral Nutrition. Mead Johnson Symposium Series No.2 : 69-71.
- Henderson RA, Saavedra JM, Perman JA, Hutton N, Living Ston RA and Yolken RH. 1994. Effect of Enteral Tube Feeding on Growth of Children with Symptomatic Human Immunodeficiency Virus Infection. J Pediatr Gastroenterol Nutr. 18(4) : 429-434.
- Jamal N., Bizri and Ibrahim A. Wahem. 1994. Citric Acid and Antimicrobials Affect Microbiological Stability and Quality of Tomato Juice. J Food Sci. 59 (1) : 130-134.
- James Lloyd Henderson. 1971. The Fluid-Milk Industry. The AVI Publishing Company, Inc : 645-646.
- Joint FAO/WHO Ad Hoc Expert Committee. 1973. Energy and Protein Requirements. WHO Tech Rep. No. 522, Geneva, Switzerland.

- Kaminski MV Jr and Blumeyer TJ. 1993. Metabolic and Nutritional Support of the Intensive Care Patient. Ascending the learning Curve. Critical Care Clinics. 9(2) : 363-376.
- Kawamura, S. 1967. Quantitative Paper Chromatography of Sugars of the Cotyledon, Hull and Hypocotyl of Soybeans of Selected Varieties. Kagawa Univ Fac Tech Bull. 15.
- Kirk, R.S., and Sawyer, R. 1991. Pearson's Composition and Analysis of Foods. 9th ed. Singapore : Longman Singapore Publisher.
- Lachman L., Lieberman H.A., Kaning J.L. 1993. Emulsions The Theory and Practice of Industrial Pharmacy. 2nd ed. Philadelphia. Lea & Febiger : 526-533, 791-795.
- Lin T.J., Kurihara H. and Ohta H. 1975. Effect of Phase Inversion and Surfactant Location on the Formation of o/w Emulsions. J Soc Cosmet Chem. 26: 121-125.
- Matheson, N.A. 1974. The Determination of Tryptophan in Purified Proteins and in Feeding-Stuffs. Br J Nutr. 31 : 393-400.
- Maynard A.A., Pangborn, R.M. and Roessler, E.B. 1965. Principles of Sensory Evaluation of Food. New York. Academic Press.
- Meason, V.C., Bech, A.S., and Rudemo, M. 1980. Hydrolysate Preparation for Amino Acid Determination in Feed Constituents. Proceeding of the 3rd E.A.A.P. Symposium. Braunschweig, F.R., Germany.
- Meyer, E.W. 1966. Soy Protein Concentrates and Isolates. In Proceeding of International Conference on Soybean Protein Foods. Held of Peoria, III inosis, October 17-19.
- Nevin S. Scrimshaw. and Edwina B Murray. 1988. Prevalence of Lactose Malabsorption. Am J Clin Nutri. 48 : 1086-1098.
- Oiso T. and Yamaguchi K. 1985. Manual for Food Composition Analysis. Seamic, Tokyo.

- Osborne, D.R., and Voogt, P. 1972. The Analysis of Nutrients in Food. London. Academic Press, Inc.Ltd.
- Parthasarathy, H.N. et al. 1964. Effect of a Supplementary Protein Food Based on a Blend of Soyabean, Groundnut and Coconut Flours on the Retention of Nitrogen, Calcium and Phosphorus in Undernourished Children Subsisting on an Inadequate Diet. J Nutr Diet. (Coimbatore, India) 1 : 285-287.
- Pellett, P.L. and Young, V.R. 1980. Nutritional Evaluation of Protein Foods. Tokyo. The United Nations University.
- Rombeau, J.L., and Caldwell, M.D. 1984. Enteral and Tube Feeding. Vol. 1 of Clinical Nutrition, W.B. Saunders Company.
- Schroeder D, Gillanders L, Mahr K and Hill GL. 1991. Effect of Immediate Postoperative Enteral Nutrition on Body Composition, Muscle Function, and Wound Healing. JPEN. 15(4) : 376-383.
- Sgarbieri, V.C., and Whitaker, J.R. 1982. Physical, Chemical and Nutritional Properties of Common Bean (*Phaseolus*) Proteins. Adv Food Res. 25 : 93.
- Shils, M.E., and Young, V.R. 1988. Modern Nutrition in Health and Disease. 7th ed. Lea and Febiger.
- Shizgal HM. 1991. Parenteral and Enteral Nutrition. Ann Rev Med. 42 : 549-565.
- Silk, D.B.A. 1986. Diet Formulation and Choice of Enteral Diet. Gut. 27 (S1) : 40-46.
- Smith A.K., and S.J. Circle. 1972. Soybean Chemistry & Technology Volume I : Protein. USA. AVI - Publishing Co.
- Talbot, J.M. 1990. Guidelines for the Scientific Review of Enteral Food Products for Special Medical Purposes. JPEN. 15 (Suppl. 3) : 99 S-174S, A1-E2.

- Tanphaichitr V. 1977. Enteral Nutrition Part I : Tube Feedings. Thai Med Coun Bull. 6 : 122-139.
- Tanphaichitr V. and Leelaghul P. 1985. Tube Feeding. Food & Drug in Medical Practice.
- Tanphaichitr V. and Tangchurt N. 1981. Essential Fatty Acid. Status in Adult Patients Receiving Soybean-Base Formula. JPEN. 2 : 106-109.
- Trout, G.M. 1950. Homogenized Milk. Review and Guide : 153-155.
- Whistler. 1959. Industrial Gums. New York. Academic Press : 110, 321- 341.
- Wilkinson, J.B. and Moore, R.J. 1982: Harry's Cosmeticology. 7th ed. London. George Godwin : 50-73.
- Williams, S. 1990. AOAC : Official Methods of Analysis, Association of Official Analytical Chemists, Inc. Washington D.C.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางพิสิกส์และเคมี

และการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ

ภาคผนวก ก.

วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางพิสิกส์และเคมี และการทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพ

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบทางพิสิกส์และเคมี

1.1. การวิเคราะห์ปริมาณความชื้น โดยการอบในตู้อบไฟฟ้า (Hot air oven method) (Osborne และ Voogt ,1972 ; Association of Official Analytical Chemists (AOAC) ,1990 ; Kirk และ Sawyer ,1991)

1.1.1. ซึ่งตัวอย่างให้ได้น้ำหนักแน่นอน ประมาณ 2 กรัม ใช้ในการนับน้ำหนักที่แน่นอน แห้งและทราบน้ำหนักที่แน่นอน

1.1.2. นำไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 100 ± 5 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 ชั่วโมง

1.1.3. นำออกจากตู้อบ ทิ้งให้เย็นในโดทำแห้ง (desiccator) และซึ่งน้ำหนัก

1.1.4. นำไปอบอีกให้ได้น้ำหนักคงที่ (น้ำหนักแตกต่างกันไม่เกิน 1 มิลลิกรัม)

1.1.5. คำนวณปริมาณความชื้นในตัวอย่าง เป็นร้อยละของน้ำหนักที่ตกลงหมายไว้

$$\text{ปริมาณความชื้น (ร้อยละ)} = \frac{\text{น้ำหนักที่หายไป (กรัม)}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}} \times 100$$

1.2. การวิเคราะห์ปริมาณโปรตีน โดยวิธี Macro Kjeldahl (Osborne และ Voogt , 1972 ; AOAC , 1990 ; Kirk และ Sawyer , 1991)

1.2.1. ซึ่งตัวอย่างให้ได้น้ำหนักแน่นอน (ประมาณ 1 กรัม) หรือให้มีปริมาณโปรตีนประมาณ 0.5 กรัม ใส่กระดาษกรองชนิดปราศจากเก้า แล้วนำไปใส่หลอดสำหรับย้อม (kjeldahl tube)

1.2.2. เติมสารช่วยเร่งปฏิกิริยา (Kjeltabs C 3,5 มี CuSO₄ 0.4 กรัม และ K₂SO₄ 3.5 กรัม ใน 1 เม็ด , บริษัท Tecator) จำนวน 2 เม็ด

1.2.3. เติมกรดฟูริกเข้มข้นชนิดปราศจากไนโตรเจน (sulfuric acid Nitrogen free, A.R. Grade , บริษัท E. Merck) 25 มิลลิลิตร

1.2.4. บอยสลายตัวอย่างโดยใช้เครื่องบอยสลาย(Buchi 430 Digestor) ในตู้ครัวที่อุณหภูมิ 435 องศาเซลเซียส จนกระถังสารละลายใส บอยสลายต่อไปอีก 30 นาที แล้วตั้งทิ้งไว้ในเย็น

1.2.5. นำสารละลายใสในข้อ 1.2.4 มากรองในเครื่องกรองในไนโตรเจน (Buchi 322 Distillation Unit) โดยเติมน้ำ 100 มิลลิลิตรและสารละลายใชเดียมไฮดรอกไซด์ (sodium hydroxide , G.R. , บริษัท E. Merck) ความเข้มข้นร้อยละ 40 120 มิลลิลิตร

1.2.6. ร่องรับของเหลวจากการกลั่นที่เกิดขึ้นด้วยสารละลายกรดบอริก (boric acid , A.R. Grade , บริษัท E. Merck) ความเข้มข้นร้อยละ 4 100 มิลลิลิตร ซึ่งเติมโมดิฟายด์เมธิลเรดอินดิเคเตอร์ (modified methyl red indicator) (เตรียมโดย ละลายเมธิลเรด (methyl red) 0.125 กรัม และเมธิลสีน บลู (methylene blue) 0.0825 กรัมในเอทานอล ความเข้มข้นร้อยละ 90 100 มิลลิลิตรลงไป 3 หยด

1.2.7. นำสารละลายที่กลั่นได้ไปไหเทรตด้วยสารละลายมาตรฐานของกรดชัลฟูริก ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล

1.2.8. ทำสารละลายสิ่งไว้ตัวอย่าง (blank) เช่นเดียวกับตัวอย่าง

1.2.9. คำนวณปริมาณในต่อเจนและโปรตีน

$$\text{ปริมาณในต่อเจน (ร้อยละ)} = \frac{(V_2 - V_1)N \times 1.4}{W}$$

$$\text{ปริมาณโปรตีน (ร้อยละ)} = \frac{(V_2 - V_1)N \times 1.4 \times \text{Factor}}{W}$$

V_1 = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐานของกรดชัลฟูริกที่ใช้ไหเทรตกับสารละลายสิ่งไว้ตัวอย่าง (มิลลิลิตร)

V_2 = ปริมาตรของสารละลายมาตรฐานของกรดชัลฟูริกที่ใช้ไหเทรตกับตัวอย่าง (มิลลิลิตร)

N = ความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานของกรดชัลฟูริก (นอร์มัล)

W = น้ำหนักของตัวอย่าง (กรัม)

Factor = 6.25 (สำหรับอาหารทั่วไป)

1.3. การวิเคราะห์ปริมาณไขมัน

1.3.1. การวิเคราะห์ปริมาณไขมัน ด้วยวิธี Rose-Gottlieb ใน AOAC (1990)

1.3.1.1. ชั่งน้ำหนักตัวอย่างโดยปีเปตต์ตัวอย่างปริมาตร 10 มิลลิลิตร ใส่ลงในหลอด Rohrig

1.3.1.2. เติมสารละลายแอมโนเนีย (บริษัท M & B , ความเข้มข้นร้อยละ 27) 1.25 มิลลิลิตร นำสารละลายไปอุ่นให้มีอุณหภูมิ 60-70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที ตั้งทิ้งไว้ให้เย็น

1.3.1.3. เติมเช็ททานอลความเข้มข้นร้อยละ 95 โดยปริมาตร (บริษัท E. Merck) ปริมาณ 10 มิลลิลิตร ปิดฝา เขย่ากลับไปมาให้ผสมกันทั่ว

1.3.1.4. เติมไดเอтиลอีเทอร์ (diethyl ether , A.R. Grade , บริษัท J.T. Baker) 25 มิลลิลิตร ปิดฝา เขย่ากลับไปมาประมาณ 1 นาที

1.3.1.5. เติมปีโตรเลียมอีเทอร์ (petroleum ether , A.R. Grade, บริษัท J.T. Baker) 25 มิลลิลิตร ปิดฝา เขย่ากลับไปมาประมาณ 1 นาที

1.3.1.6. ตั้งทิ้งไว้ประมาณครึ่งชั่วโมง เพื่อให้แยกชั้นอย่างชัดเจน

1.3.1.7. ใช้ส่วนของอีเทอร์ลงในขวดแก้วรูปชามพู่

1.3.1.8. ทำการสกัดข้าวอีก 2 ครั้ง โดยเติมเอทานอล 2-3 หยด และเติมไดเอทิลอะเทอร์และปีโตรเลียมอะเทอร์ อย่างละ 15 มิลลิลิตร เก็บส่วนของ อีเทอร์ไว้ในขวดแก้วรูปชามพูเดิม

1.3.1.9. นำสารละลายในขวดแก้วรูปชามพูไประเหยไอลีเทอร์ออก ด้วยเครื่องอังไน้ำ (water bath) และอบแห้งในตู้อบไฟฟ้าที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศา เชลเซียต เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ปล่อยให้เย็นในโดทำแห้ง (desiccator) ชั่งน้ำหนักและ อบอีกจนกระหึ่งชั่งน้ำหนักได้คงที่

1.3.1.10. ล้างไขมันออกจากขวดแก้วรูปชามพู โดยใช้ปีโตรเลียม อีเทอร์ที่อุ่นครั้งละ 5 มิลลิลิตร จนไขมันออกหมด

1.3.1.11. นำขวดแก้วรูปชามพูมาอบที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศา เชลเซียต เป็นเวลา 1 ชั่วโมง ทำให้เย็นในโดทำแห้ง นำมาชั่ง และอบอีกจนกระหึ่งชั่งน้ำหนักได้คงที่

1.3.1.12. คำนวณปริมาณไขมัน

$$\text{ปริมาณไขมัน (ร้อยละ)} = \frac{\text{น้ำหนักของไขมันที่สกัดได้ (กรัม)}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}} \times 100$$

1.3.2. การวิเคราะห์ปริมาณไขมันด้วยเครื่อง Soxhlet (Oiso และ Yamaguchi , 1985 ; Williams, 1990)

1.3.2.1. ชั้งตัวอย่างที่ผ่านการอบแห้งแล้วจนน้ำหนักคงที่ ให้ได้
น้ำหนักแน่นอน (ประมาณ 2 กรัม)

1.3.2.2. นำมาสกัดไขมันด้วยปิโตรเลียมอีเทอร์ (petroleum ether , A.R. Grade , บริษัท J.T. Baker) ประมาณ 130 มิลลิลิตร เป็นเวลา 8 ชั่วโมง
ด้วยเครื่อง Soxhlet (ยี่ห้อ Electromantle)

1.3.2.3. นำไขมันที่สกัดได้แล้วไประเหยปิโตรเลียมอีเทอร์ออกบน
เครื่ององุ่นน้ำในตู้ครัว

1.3.2.4. เมื่อระเหยปิโตรเลียมอีเทอร์หมดแล้ว นำขาดแก้วรูปชามพู่
ที่มีไขมันที่สกัดได้ไปอบที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศาเซลเซียส ปล่อยให้เย็นใน โถทำ
แห้ง ชั้งน้ำหนักและอบอีกจนกระทั้งชั้งน้ำหนักได้คงที่

1.3.2.5. ล้างไขมันที่สกัดได้ออกจากขาดแก้วรูปชามพู่ โดยใช้ ปิโตร
เลียมอีเทอร์ จนไขมันออกหมด

1.3.2.6. นำขาดแก้วรูปชามพู่มาอบที่อุณหภูมิ 100 ± 2 องศา
เซลเซียส และทำให้เย็นในโถทำแห้งนำมาซึ่ง และอบอีกจนกระทั้งชั้งน้ำหนักได้คงที่

1.3.2.7. คำนวณปริมาณไขมัน

$$\text{ปริมาณไขมัน (ร้อยละ)} = \frac{\text{น้ำหนักของไขมันที่สกัดได้ (กรัม)}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}} \times 100$$

1.4. การวิเคราะห์ปริมาณเถ้า (ash) โดยการเผาในเตาเผาเถ้า (Muffle Furnace) (Osborne และ Voogt, 1972 ; AOAC, 1990 ; Kirk และ Sawyer, 1991)

1.4.1. อบภาชนะสำหรับหาเถ้า (procelyn crucible) ในเตาเผาเถ้า (Gallenkamp size 3 ประเทศเยอรมันนี) ที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที นำมาทิ้งไว้ให้เย็นในโถทำแห้งเป็นเวลา 20 นาที ซึ่งน้ำหนัก และท่าข้าให้ได้ น้ำหนักแตกต่างกันไม่เกิน 1 มิลลิกรัม

1.4.2. ซึ่งตัวอย่างให้ได้น้ำหนักที่แน่นอน 1 กรัม ใช้ในการนับสำหรับหาเถ้า นำมาเผาด้วยเตาไฟฟ้าจนไม่มีครัวน

1.4.3. นำไปเข้าเตาเผาเถ้าที่อุณหภูมิ 550 องศาเซลเซียส จนกระทั่งได้ เป็นเถ้าสีขาว นำตัวอย่างออกจากเตาเผาเถ้า ทิ้งให้เย็นในโถทำแห้ง นำไปซึ่งน้ำหนัก

1.4.4. ทำข้ามข้อ 1.4.3 จนกระทั่งน้ำหนักแตกต่างกันไม่เกิน 1 มิลลิกรัม แล้วคำนวนหาปริมาณเถ้า

$$\text{ปริมาณเถ้า (ร้อยละ)} = \frac{\text{น้ำหนักเถ้า (กรัม)}}{\text{น้ำหนักตัวอย่าง (กรัม)}} \times 100$$

1.5. การคำนวนปริมาณคาร์บอไนเดรต

$$\text{ปริมาณคาร์บอไนเดรต} = 100 - (\text{ปริมาณความชื้น} + \text{ปริมาณโปรตีน} + \text{ปริมาณ}\text{ไขมัน} + \text{ปริมาณเถ้า})$$

1.6. การวิเคราะห์นิคและปริมาณของกรดอะมิโน (Matheson, 1974; Meason, Bech, และ Rudemo, 1980) โดยใช้เครื่องวิเคราะห์กรดอะมิโน (Amino acid analyzer, Beckman System 6300 series)

1.6.1. การวิเคราะห์หาปริมาณกรดอะมิโน (ยกเว้น ซีสตีน (cystine) และ ทริปโตแฟน (tryptophan))

1.6.1.1. ขั้งตัวอย่างให้มีโปรตีน 5-10 มิลลิกรัม ใส่ลงในหลอดสำหรับขอยสลาย (hydrolysate tube)

1.6.1.2. แยกสลายโปรตีนด้วยน้ำ (hydrolyzed protein) โดยการเติมสารละลายกรดเกลือ (hydrochloric acid) ความเข้มข้น 6 นอร์มัล ปริมาตรที่ใช้ขึ้นอยู่กับปริมาณโปรตีน (ใช้สารละลายกรดเกลือ 1 มิลลิลิตร ต่อปริมาณโปรตีน 1.5 มิลลิกรัม) และทำให้เย็นจัด (freeze)

1.6.1.3. ใส่อากาศออกไห้หมด (vacuum) และปิดจุกไห้แน่น

1.6.1.4. วางในช่องไห้ความร้อน (heating block) ที่อุณหภูมิ 110 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

1.6.1.5. ทิ้งไว้ไห้เย็น และทำไห้แห้งโดยระเหยกรดเกลือออกโดยใช้เครื่องระเหยภายในตู้สูญญากาศชนิดหมุน (rotary vaccuum evaporator) ที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส

1.6.1.6. ละลายน้ำด้วยโซเดียมซิเตอตบัฟเฟอร์ (sodium citrate buffer) pH 2.0 ปริมาณ 20 มิลลิลิตร

1.6.1.7. แยกตะกอนโดยใช้เครื่องหมุนเรียง (centrifuge) ที่ความเร็ว 15,000 รอบต่อนาที เป็นเวลา 5นาที

1.6.1.8. บรรจุสารละลายใน sample coil วางใน auto-injection ของเครื่องวิเคราะห์กรดอะมิโน

1.6.2. การวิเคราะห์หาปริมาณซีสตีน (cystine)

เนื่องจากซีสตีน (cystine) ถูกทำลายด้วยกรดได้ย่าง จึงต้องออกซิไดซ์ (oxydise) เป็นกรดซีสเตอิก (cysteic acid) ก่อนแล้วจึงย่อยด้วยกรดต่อไป

1.6.2.1. ชั่งตัวอย่าง 20-30 มิลลิกรัม (ให้มีปริมาณในต่อเจนประมาณ 10 มิลลิกรัม) ใส่ในหลอดทดลอง

1.6.2.2. เติมกรดเพอร์ฟอร์มิก (performic acid) ที่เย็นจัด (เตรียมโดยผสมกรดฟอร์มิก (formic acid) 9 ส่วน และไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ (hydrogen peroxide) 1 ส่วน ที่อุณหภูมิห้อง ตั้งทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง และเก็บไว้ที่เย็นจัด)

1.6.2.3. ผสมตัวอย่างให้เข้ากันกับกรดเพอร์ฟอร์มิกในข้อ 1.6.2.2 ปิดฝาแล้วเก็บในที่เย็นจัด 16 ชั่วโมง

1.6.2.4. ทำเช่นเดียวกับข้อ 1.6.1.2 - 1.6.1.8

1.6.3. การวิเคราะห์หาปริมาณทริปโตฟัน (tryptophan)

วิเคราะห์ตามวิธีของ Matheson (1974) โดยการวัดการดูดซึบของสารละลายน้ำอย่างหลังจากแยกสลายโปรตีนด้วยน้ำโดยใช้สารละลายน้ำแบบเรียบไฮดรอกไซด์ (barium hydroxide) กับไดเมทิลอะมิโนเบนซัลเดไฮด์ (dimethylaminobenzaldehyde)

1.6.4. สารเคมีที่ใช้และสภาวะการทำงานของเครื่องวิเคราะห์กรดอะมิโน

1.6.4.1. สารเคมีที่ใช้

- โซเดียมคลอสัมන์ (sodium column) 12 เมตร (Beckman No.338052)

- บัฟเฟอร์ พีเอช 2.0 , 3.0 , 4.0 และ 6.0
- สารละลายนินไฮดริน (ninhydrin reagent)
- สารละลายน้ำโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 นอร์มอล

1.6.4.2. สภาวะการทำงานของเครื่องวิเคราะห์กรดอะมิโน

- อุณหภูมิของคลอสัมන์ : 48 , 75 และ 77 องศาเซลเซียส
- อัตราการไหลของบัฟเฟอร์ : 14 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง
- อัตราการไหลของนินไฮดริน (ninhydrin) :

  - 7 มิลลิลิตรต่อชั่วโมง

- เครื่องตรวจวัด (detector) วัดที่ 570 นาโนเมตร

การวัดขนาดอนุภาค ดัดแปลงโดยใช้ค่าฟารอลินเดกซ์ (Farrall index) เพื่อคูณประสิทธิภาพของการไฮโนเจนซ์ ฟารอลินเดกซ์ หมายถึงจำนวนของเม็ดไสมันขนาด 2 ไมครอน ซึ่งควรจะได้จากไสมันทั้งหมดซึ่งอยู่ในเม็ดไสมันที่มีขนาดใหญ่กว่า 2 ไมครอนโดยการนับในสภาวะที่กำหนด หรืออีกนัยหนึ่งก็คือแปลงเม็ดไสมันที่มีขนาดต่อกว่า 2 ไมครอนให้กลายเป็นเม็ดไสมันขนาด 2 ไมครอนให้หมด โดยวิธีนี้ถ้ามีเม็ดไสมันที่ต่อกว่า 2 ไมครอน เมื่อใช้ตัวคูณที่ประจำแต่ละช่องขนาด (size range) แล้วเม็ดไสมันขนาดใหญ่จะกลายเป็นเม็ดไสมันขนาด 2 ไมครอนหลายเม็ด เม็ดไสมันขนาด 2 ถึง 2.5 จะมีตัวคูณประจำหรือ K 1.4 ซึ่งหมายความว่า ถ้าพบเม็ดไสมันขนาดนี้จำนวนเท่าใดก็คูณด้วย 1.4 เม็ดไสมันขนาด 2.5 ถึง 3.0 มี K 2.6 เม็ดไสมันขนาด 3.0 ถึง 4.0 จะมี K 5.4 เม็ดไสมันขนาด 4.0 ถึง 5.0 จะมี K 11.4 เม็ดไสมันขนาด 5.0 ถึง 6.0 มี K 21 และเม็ดไสมันขนาด 6.0 ถึง 7.0 มี K 34 เนื่องจากแบ่งช่องขนาดออกเป็น 5 class จึงต้องนับเม็ดไสมัน 5 พื้นที่ที่กำหนด (field) ค่าฟารอลินเดกซ์มีค่าต่ำมากเท่าไหร่แสดงว่าประสิทธิภาพของการไฮโนเจนซ์ยังดีขึ้น ความคงตัวของอิมัลชันก็จะมากขึ้นเช่นกัน (James Lloyd Henderson, 1971 ; ประกาย, 2526)

ใช้ eyepiece micrometer ซึ่งถ่ายภาพเป็นรูปสี่เหลี่ยมจตุรัสไว้บน eyepiece แต่ละด้านของรูปสี่เหลี่ยมจตุรัสยาว 100 ไมครอน มีเส้นแบ่งแต่ละด้านของรูปสี่เหลี่ยมออกเป็นสี่ช่องเท่าๆ กันคือ ช่องละ 25 ไมครอน เส้นแบ่งจะทำให้เกิดเป็นตารางสี่เหลี่ยมจตุรัสเล็กๆ 16 ช่อง ตรงกลางของสี่เหลี่ยมจตุรัสนั้นมีเส้นบรรทัดยาว 100 ไมครอน เส้นบรรทัดนี้มีขีดแบ่งช่องละ 2 ไมครอน ที่กล่าวถึงนี้เป็น eyepiece micrometer ชนิดพิเศษ และใช้กับกล้องจุลทรรศน์ชนิดตาเดียวหรือสองตา ก็ได้ ถ้าเป็น eyepiece square micrometer ธรรมดาว่าต้องซ่อนกับ eyepiece micrometer ที่เป็นสเกลสำหรับวัดขนาด หรือถ้าเป็นกล้องสองตา ก็อาจจะวาง eyepiece micrometer แต่ละชนิดอยู่คนละด้านของกล้อง เมื่อมีทุกอย่างครบแล้วก็ต้องปรับ (standardize) กับ stage micrometer โดยใช้หัวขยายจุ่มในน้ำมัน (oil-immersion) และใช้ eyepiece

แต่ละชนิดอยู่คุณลักษณะของกล้อง เมื่อมีทุกอย่างครบแล้วก็ต้องปรับ (standardize) กับ stage micrometer โดยใช้หัวขยายจุ่มในน้ำมัน (oil-immersion) และใช้ eyepiece ขยาย 10 เท่า ($\times 10$) โดยเลื่อนกระบอก eyepiece (drawtube) ขึ้นหรือลงจนกระทั้งแต่ละช่องเท่ากับสองไมครอน

นำตัวอย่างตั้งไว้ให้มีอุณหภูมิเท่ากับในอุณหภูมิห้อง ดูดมา 0.1 มิลลิลิตร หรือหยอดจาก pasteur pipet 4 หยด ใส่ลงใน 40% สารละลายกลีเซอรีน 10 มิลลิลิตร เตรียมสไลด์ โดยการเอาสกอชเทป (scotch tape) หน้าแคบ 0.5 เซนติเมตรทาบช่วงไปบนสไลด์ให้ tape แต่ละชันห่างกันประมาณ 1 เซนติเมตร เทปควรหดประมาณ 70% ไมครอน ปิดหัวท้ายของช่องว่างระหว่างเทปด้วยวารสิน หยดตัวอย่างลงในช่องว่างระหว่างเทปด้วยแท่งแก้วแล้ววาง cover slip ลงบนตัวอย่างกดเดึกน้อยเพื่อให้ตัวอย่างแผ่ไปทั่วช่อง วางสไลด์ไว้ 15 นาที หรือนานกว่านี้เพื่อให้เม็ดไขมันลอยเข้ามาติดกับกระฉก cover slip และดูดหัวขยายที่ใช้น้ำมันขยาย 100 เท่า ($\times 100$) อาจใช้สไลด์นรุม (pitted slide) แทนสไลด์ปิดสกอชเทปก็ได้ โดยบรรจุตัวอย่างผสานกลีเซอรีนให้เต็มหลุมแต่แสงที่ผ่านสไลด์ค่อนข้างมัวเพราะตัวอย่างในหลุมค่อนข้างหนา

แบบฟอร์มที่ใช้คำนวณหาพารอโลนเดกซ์
(ประสิทธิภาพของไฮโมเจในเชื้อน)

Size range of globules in

Field	2 - 2.5	2.5 - 3	3 - 4	4 - 5	5 - 6	6 - 7
1	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	—	—	—
5	—	—	—	—	—	—
Total	—	—	—	—	—	—
K	1.4	2.6	5.4	11.4	21.0	34.0
K x Total	—	—	—	—	—	—

Farral Index = Sum of all K x Totals

เอาไขมันในแต่ละช่องขนาดทั้ง 5 field มารวมกันแล้วคูณด้วย factor K
 ซึ่งจะทำให้มีผลไขมันในแต่ละช่องขนาดกล้ายเป็นเม็ดไขมันขนาด 2 ในครอง ผลกระทบ
 ของทุกช่องขนาดจะถูกนำมาเป็นค่าพารอโลนเดกซ์

3. การทดสอบการปนเปื้อนของเชื้อจุลทรรศ์ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ,2516 ; Jamal, Bizri และ Wahem, 1994)

การหาจำนวนโคโลนี โดยวิธี Standard Plate Count

3.1. เตรียมจานเพาะเชื้อ (petri dishes) ชนิดแกร้วและปีเปตต์ขนาด 1 มิลลิลิตรที่ผ่านการฆ่าเชื้อด้วยตู้อบไฟฟ้า (hot air oven ,Precision Scientific Co. Thelco Model 27) ชุนหภูมิ 170 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 ชั่วโมง

3.2. เตรียมสารละลายที่ใช้ และอาหารเลี้ยงเชื้อ

สารละลายริงเกอร์ (ringer solution) ประกอบด้วย

โซเดียมคลอไรด์ 2.25 กรัม

بوتัสเซียมคลอไรด์ 0.105 กรัม

แคลเซียมคลอไรด์ 0.12 กรัม

โซเดียมไบคาร์บอเนต 0.05 กรัม

เตรียมโดยนำส่วนผสมทั้งหมดมาละลาย (พีเอช 7.0 โดยประมาณ) ในน้ำกลันให้ได้ปริมาตร 1,000 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน กรอง แบ่งบรรจุในหลอดทดลองปิดๆ กัน นำไปปะเชื้อในเครื่องนึ่งขัดໄอ (autoclave , Hirayama Mfg. Corp) ที่ชุนหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 103.35×10^3 ปาสกาลต่อตารางเมตร (15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว) เป็นเวลา 15 นาที

อาหารเลี้ยงเชื้อใช้เพลต เคาร์ ชาการ (plate count agar , บริษัท Merck) ประกอบด้วย

Peptone from casein	5.0	กรัม
Yeast extract	2.5	กรัม
D(+) Glucose	1.0	กรัม
Agar - agar	14.0	กรัม

เตรียมโดยขึ้นเพลต เคาร์ อาการ 22.5 กรัมละลายในน้ำกลั่น 1,000 มิลลิลิตร ต้มให้ละลายหมดเท่ากันขนาดที่เหมาะสม ผ่าเชือในเครื่องนึ่งขัดไออุณหภูมิ 121 องศาเซลเซียส ความดัน 103.35×10^3 ปาสกาลต่อตารางเมตร (ความดัน 15 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว) เวลา 15 นาที แล้วทำให้อุณหภูมิลดลงถึง 45 องศาเซลเซียส

3.3. วิธีวิเคราะห์ ทำในลักษณะที่ปราศจากเชื้อ (aseptic condition)

3.3.1 ตุดตัวอย่างด้วยปีเปตต์ 1 มิลลิลิตร ใส่ลงในจานเพาะเชื้อตัวอย่าง ละ 2 จาน

3.3.2. เทอาหาร เพลต เคาร์ อาการ ลงในจานเพาะเชื้อที่ใส่ตัวอย่างไว้จำนวน ละ 20 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากัน

3.3.3. ตั้งไว้ให้แข็ง กลับจานเพาะเชื้อ แล้วเก็บไว้ในตู้เพาะเชื้อ (incubator , Memmert บริษัทสยามแอนด์โก จำกัด) ที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส ประมาณ 48 ชั่วโมง

3.3.4. นับจำนวนโคโลนีที่เกิดขึ้นเฉพาะจานที่มีโคโลนีระหว่าง 30 ถึง 300 โคโลนี หาค่าเฉลี่ยของทั้งสองจาน แล้วคูณด้วย 10 จะเป็นจำนวนโคโลนีในหนึ่งกรัม ของตัวอย่าง

3.3.5. ทำใหม่ตั้งแต่ข้อ 3.3.1 - 3.3.3 โดยเตรียมตัวอย่างเป็น 3 dilution คือ 1:10 , 1:100 และ 1:1000

ภาคผนวก ๔.

แบบประเมินผลการทดสอบทางปัร胜าทสัมผัส

ภาคผนวก ๔.

แบบประเมินผลการทดสอบทางประสานสัมผัส

แบบสอบถามที่ใช้ในการทดสอบตามข้อ 2.2.1 และ 2.2.2 เพื่อประเมินผล
การทดสอบทางประสานสัมผัส มี 2 ชุดดังนี้

1. แบบประเมินผลการทดสอบทางประสานสัมผัส (1) ใช้ประเมินผลใน
การปรับปรุงความหวานของผลิตภัณฑ์ โดย

ตัวอย่างที่ 1 คือไม่มีการเติมน้ำตาลทรายในสูตร

ตัวอย่างที่ 2 คือมีปริมาณน้ำตาลทราย ร้อยละ 25 ของปริมาณ
คาร์บอไฮเดรต

ตัวอย่างที่ 3 คือมีปริมาณน้ำตาลทราย ร้อยละ 30 ของปริมาณ
คาร์บอไฮเดรต

ตัวอย่างที่ 4 คือมีปริมาณน้ำตาลทราย ร้อยละ 35 ของปริมาณ
คาร์บอไฮเดรต

2. แบบประเมินผลการทดสอบทางประสานสัมผัส (2) ใช้ประเมินผลใน
การปรับปรุงกลิ่นของผลิตภัณฑ์ โดย

ตัวอย่างที่ 1 คือสูตรอาหารที่ไม่มีการแต่งกลิ่น

ตัวอย่างที่ 2 คือสูตรอาหารที่แต่งกลิ่นวนิลลา

ตัวอย่างที่ 3 คือสูตรอาหารที่แต่งกลิ่นซีอิ๊วแกง

ตัวอย่างที่ 4 คือสูตรอาหารที่แต่งกลิ่นสมุนไพร

ตัวอย่างของการประเมินผลการทดสอบทางประสานสัมผัสทั้ง 2 ชุดมีดังนี้

แบบประเมินผลการทดสอบทางประสาทสัมผัส (1)

ผลิตภัณฑ์ _____

วันที่ _____

โปรดซิมตัวอย่างและให้คะแนนโดยใช้เครื่องหมาย [✓] ในช่องตามระดับ
ที่ต้องการ

ความหวาน

คะแนน	ระดับความหวาน	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	ตัวอย่างที่ 3	ตัวอย่างที่ 4
4	หวานมาก	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3		[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2		[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1	หวานน้อยที่สุด	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

ความชอบในเรื่องความหวาน

คะแนน	ระดับความชอบ	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	ตัวอย่างที่ 3	ตัวอย่างที่ 4
4	ชอบมาก	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3	ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2	เฉยๆ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1	ไม่ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

ความชอบในเรื่องกสิน

คะแนน	ระดับความชอบ	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	ตัวอย่างที่ 3	ตัวอย่างที่ 4
4	ชอบมาก	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3	ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2	เฉยๆ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1	ไม่ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

แบบประเมินผลการทดสอบทางภาษาทั่วไปสัมผัส (2)

ผลิตภัณฑ์ _____

วันที่ _____

โปรดซิมตัวอย่างและให้คะแนนโดยขีดเครื่องหมาย [✓] ในช่องตามระดับ
ที่ต้องการ

ความชอบในเรื่องกิจกรรม

คะแนน	ระดับความชอบ	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	ตัวอย่างที่ 3	ตัวอย่างที่ 4
4	ชอบมาก	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3	ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2	เฉยๆ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1	ไม่ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

ความชอบในเรื่องรถ

คะแนน	ระดับความชอบ	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	ตัวอย่างที่ 3	ตัวอย่างที่ 4
4	ชอบมาก	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
3	ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
2	เฉยๆ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]
1	ไม่ชอบ	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

ภาคผนวก ค.

คะແນນຈາກກາຮາທດສອບທາງປະສາທສົມຜັສ

ภาคผนวก ค.

ตารางผนวกที่ ค-1 แสดงคะแนนที่ผู้ชิมให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำตาลทรายปริมาณต่างๆกัน ในเรื่องความชอบในรสหวาน

ผู้ชิม	คะแนน				รวม	
	ปริมาณน้ำตาลทราย (กรัม / 100 กรัมคาร์บอไฮเดรต)					
	0	25	30	35		
1	1	2	3	4	10	
2	1	2	3	4	10	
3	1	2	3	4	10	
4	1	2	3	4	10	
5	1	2	3	4	10	
6	1	2	3	4	10	
7	1	2	3	4	10	
8	1	2	3	4	10	
9	1	2	3	4	10	
10	1	2	3	4	10	
11	1	2	3	4	10	
12	1	2	3	4	10	
13	1	2	3	4	10	
14	1	2	3	4	10	
15	1	2	3	4	10	
รวม	15	30	45	60	150	
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1.00	2.00	3.00	4.00		

4 คะแนน หวานมาก

3 คะแนน

2 คะแนน

1 คะแนน หวานน้อยที่สุด

ตารางผนวกที่ ค-2 แสดงค่าแนนที่ผู้ชิมให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำตาลทรายปริมาณต่างๆกันในเรื่องความชอบในรส

ผู้ชิม	ค่าแนน				รวม	
	ปริมาณน้ำตาลทราย (กรัม / 100 กรัมคาร์บอนไฟเบอร์)					
	0	25	30	35		
1	2	3	3	4	12	
2	2	3	4	3	12	
3	2	4	3	3	12	
4	1	2	3	4	10	
5	1	4	3	2	10	
6	2	3	3	4	12	
7	1	3	2	4	10	
8	2	3	4	4	13	
9	2	3	3	4	12	
10	1	3	4	4	12	
11	1	3	3	4	11	
12	1	3	3	4	11	
13	1	4	3	3	11	
14	1	2	2	3	8	
15	1	2	3	3	9	
รวม	21	45	46	53	165	
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1.40	3.00	3.07	3.53		

4 ค่าแนน ชอบมาก

3 ค่าแนน ชอบ

2 ค่าแนน เนยๆ

1 ค่าแนน ไม่ชอบ

ตารางผนวกที่ ค-3 แสดงคะแนนที่ผู้ชิมให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำตาลทรายปริมาณต่างๆกันในเรื่องความชอบในกลิ่น

ผู้ชิม	คะแนน				รวม	
	ปริมาณน้ำตาลทราย (กรัม / 100 กรัมคาร์บอไฮเดรต)					
	0	25	30	35		
1	2	3	3	3	11	
2	1	2	3	2	8	
3	1	2	2	3	8	
4	2	3	3	3	11	
5	2	2	2	3	9	
6	1	3	3	3	10	
7	2	2	3	3	10	
8	2	4	4	4	14	
9	2	4	3	3	12	
10	2	3	3	3	11	
11	2	3	3	4	12	
12	2	3	3	2	10	
13	1	4	2	2	9	
14	1	2	3	2	8	
15	2	1	3	3	9	
รวม	25	41	43	43	152	
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1.67	2.73	2.87	2.87		

4 คะแนน ชอบมาก

3 คะแนน ชอบ

2 คะแนน เนยๆ

1 คะแนน ไม่ชอบ

ตารางผนวกที่ ค-4 แสดงคะแนนที่ผู้ชี้ให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีการแต่งกลิ่นต่างๆ กัน
ในเรื่องความชอบในกลิ่น

ผู้ชี้	คะแนน				รวม
	ไม่มีการแต่งกลิ่น	กลิ่นวนิลลา	กลิ่นซ็อกโภแลด	กลิ่นสตรอเบอรี่	
1	1	3	3	4	11
2	1	3	3	4	11
3	1	4	3	3	11
4	1	4	4	4	13
5	1	4	3	3	11
6	1	3	3	3	10
7	2	4	3	4	13
8	1	3	4	4	12
9	1	3	3	3	10
10	1	4	3	4	12
11	1	3	3	4	11
12	1	3	3	2	9
13	1	3	3	4	11
14	1	3	3	4	11
15	2	2	3	2	9
รวม	17	49	47	52	165
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1.13	3.27	3.13	3.47	

4 คะแนน ชอบมาก

3 คะแนน ชอบ

2 คะแนน เนยๆ

1 คะแนน ไม่ชอบ

ตารางผนวกที่ ค-5 แสดงคะแนนที่ผู้ชี้ให้แก่ผลิตภัณฑ์ที่มีการแต่งกลิ่นต่างๆ กัน
ในเรื่องความชอบในรสชาติ

ผู้ชี้	คะแนน				รวม
	ไม่มีการแต่งกลิ่น	กลิ่นวนิลดา	กลิ่นซ็อกโกแลต	กลิ่นสตรอเบอรี่	
1	1	3	2	3	9
2	1	3	2	2	8
3	1	3	3	3	10
4	1	3	4	3	11
5	1	3	3	3	10
6	1	3	3	4	11
7	1	2	2	4	9
8	1	3	3	4	11
9	2	3	4	3	12
10	1	4	3	3	11
11	2	4	3	4	13
12	1	3	4	4	12
13	1	4	4	3	12
14	1	3	3	3	10
15	2	3	3	3	11
รวม	18	47	46	49	160
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	1.20	3.13	3.07	3.27	

4 คะแนน ชอบมาก

3 คะแนน ชอบ

2 คะแนน เนยๆ

1 คะแนน ไม่ชอบ

ภาคผนวก ๔.

ภาคผนวก ง.

การวิเคราะห์ทางสถิติ

1. ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation, S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

3. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ (df)	ค่าผลบวก กำลังสอง (ss)	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง (M.S.)	F
Treatment	k-1	SStreatment	$\frac{SStreatment}{k-1}$	$\frac{M.S.Treatment}{M.S.Error}$
Error	N-k	SSError	$\frac{SSError}{N-k}$	
รวม	N-1	SSTotal		

$$SST_{Treatment} = \frac{\text{ผลรวมของแต่ละ Treatment ยกกำลังสอง}}{n_i} - \frac{T^2}{N}$$

$$SSE_{Error} = \text{ผลรวมของทุกค่ายกกำลังสอง} - \frac{\sum(T_j)^2}{n_j}$$

$$SST_{Total} = \sum(X_{ij})^2 - \frac{T^2}{N}$$

โดยที่ T_j = ผลรวมของแต่ละ Treatment

n_j = จำนวนตัวอย่างที่ศึกษาในแต่ละ Treatment

T = ผลรวมของทุกค่า = $\sum X_{ij}$

N = จำนวนตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด

k = จำนวน Treatment ทั้งหมด

การตั้งสมมติฐาน

H_0 = ไม่มีความแตกต่างระหว่าง Treatment

H_A = อย่างน้อยที่สุด มี 1 Treatment ที่ต่างไปจาก Treatment อื่น

เปรียบเทียบค่าอัตราส่วนความแปรปรวนที่คำนวณได้กับค่า F ที่ได้จากตารางที่ระดับความสำคัญ α ที่ความเป็นอิสระเท่ากับ $k-1$ และ $N-k$ ถ้า F คำนวณ $>$ ตาราง จะปฏิเสธ H_0 แสดงว่ามีอย่างน้อยที่สุด 1 Treatment แตกต่างจาก Treatment อื่น

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

แหล่งของความแปรปรวน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (df)	ค่าผลบวกกำลังสอง (SS)	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง (M.S.)	F
Treatment	n-1	$\sum_{j=1}^n T_j^2 - \frac{C.T.}{k}$	$\frac{SSTreatment}{df}$	$\frac{M.S.Treatment}{M.S.Error}$
Block	k-1	$\sum_{i=1}^k B_i^2 - \frac{C.T.}{n}$	$\frac{SSBlock}{df}$	$\frac{M.S.Block}{M.S.Error}$
Error	(k-1)(n-1)	SSTotal - SSTreatment - SSBlock	$\frac{SSError}{(k-1)(n-1)}$	
รวม		SSTotal		

โดยที่ T_j = ผลรวมของแต่ละ Treatment

B_i = ผลรวมของแต่ละ Block

n = จำนวนที่ศึกษาในแต่ละ Treatment

k = จำนวนที่ศึกษาในแต่ละ Block

C.T. = ผลรวมของทุกค่ายกกำลังสอง

nk

การตั้งสมมติฐาน

$H_0 1$ = ไม่มีความแตกต่างระหว่าง Treatment

$H_0 2$ = ไม่มีความแตกต่างระหว่าง Block

เปรียบเทียบค่า F ที่คำนวณได้กับค่า F จากตาราง ถ้า F คำนวณ >

Fตาราง จะปฏิเสธ H_0

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยวิธี Duncan's New Multiple Range Test

$$L.S.R. = S.S.R.(S_{\bar{x}})$$

$$S_{\bar{x}} = \sqrt{MS_{Error} / n}$$

โดยที่ L.S.R = Least Significant Range

S.S.R = Significant Studentized Ranges

n = จำนวนตัวอย่างในแต่ละ treatment

ทำการลำดับค่าเฉลี่ยของแต่ละ Treatment โดยเรียงจากต่ำไปสูงเพื่อความสะดวกในการนับระยะเบรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ จากนั้นทำการเบรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละคู่ โดยเริ่มจากค่าสูงสุดกับค่าที่ต่ำสุด กับรองต่ำสุดและถัดไปเรื่อยๆ จนถึงค่าของสูงสุดจนครบทุกคู่ ถ้าผลต่างระหว่างคู่ใดมีค่ามากกว่าค่า L.S.R. ก็แสดงว่าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. Paired T Test

$$\text{Paired T Test} = \frac{\bar{d}}{S_{\bar{d}}}$$

$$\bar{d} = \frac{\sum d}{n}$$

$$S_{\bar{d}}^2 = \frac{\sum d^2 - \frac{(\sum d)^2}{n}}{n-1}$$

โดย $\bar{d}$ = ค่าเฉลี่ยของผลต่าง

$S_{\bar{d}}$ = ค่าความคลาดเคลื่อนของผลต่าง

$S_{\bar{d}}^2$ = ค่าความแปรปรวนของผลต่าง

การตั้งสมมติฐาน

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

โดย μ_1, μ_2 คือค่าเฉลี่ยของประชากรก่อนและหลังการทดลองตามลำดับ

ตารางผนวกที่ ง-1 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความชอบในผลิตภัณฑ์ที่แต่งรสหวานต่างกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวก กำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง Mean Square	F	
				ค่านิรัน	ตาราง 5 %
Treatment	3	38.9833	12.9944	39.64*	2.60
Block	14	6.5000	0.4643	1.42	1.75
Error	42	13.7667	0.3278		
รวม	59	59.2500			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความชอบในผลิตภัณฑ์ที่แต่งรสหวานต่างๆกัน**

ปริมาณน้ำตาลทราย (กรัม/100 กรัมคาร์โบไฮเดรต) 0 25 30 35

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.40 3.00 3.07 3.53

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้ขึ้นต่อระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ขึ้นต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-2 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลินของผลิตภัณฑ์ที่แต่งรสหวานต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวกกำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง Mean Square	F	
				ค่านวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	15.2000	5.0667	16.00*	2.60
Block	14	10.4333	0.7452	2.35*	1.75
Error	42	13.3000	0.3167		
รวม	59	38.9333			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนกลินของผลิตภัณฑ์ที่แต่งรสหวานต่างๆกัน**

ปริมาณน้ำตาลทราย (กรัม/100 กรัมคาร์บอไฮเดรต) 0 25 30 35

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.67 2.73 2.87 2.87

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้ขีดเส้นใต้ระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ขีดเส้นใต้ต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-3 แสดงการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลินของผลิตภัณฑ์ที่แต่งกลิ่นต่างกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวก กำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง Mean Square	F	
				ค่านิยม	ตาราง 5 %
Treatment	3	53.1168	17.7056	66.79*	2.60
Block	14	5.0000	0.3571	1.35	1.75
Error	42	11.1332	0.2651		
รวม	59	69.2500			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนกลินของผลิตภัณฑ์ที่แต่งกลิ่นต่างๆ กัน**

ไม่มีการแต่งกลิ่น กลิ่นวนิลลา กลิ่นช็อกโกแลต กลิ่นสมุนไพร*

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.13   3.27   3.13   3.47

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้จัดเร้นให้ระหว่างกัน แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่จัดเร้นให้ต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-4 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนรสของผลิตภัณฑ์ที่แต่งกลิ่นต่างกัน

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวกกำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง Mean Square	F	
				จำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	43.3333	14.4444	52.00*	2.60
Block	14	6.3333	0.4524	1.63	1.75
Error	42	11.6667	0.2778		
รวม	59	61.3333			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนรสของผลิตภัณฑ์ที่แต่งกลิ่นต่างๆ กัน**

ไม่มีการแต่งกลิ่น กลิ่นวนิลลา กลิ่นช็อกโกแลต กลิ่นสตรอเบอรี่

ค่าเฉลี่ยคะแนน	1.20	3.13	3.07
----------------	------	------	------

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้จัดเร็นให้ระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่จัดเร็นให้ต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางผนวกที่ ง-5 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวก กำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง Mean Square	F	
				จำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	95.5193	31.8398	34.96*	2.99
Block	9	87.9397	9.7711	10.73*	2.34
Error	27	24.5890	0.9107		
รวม	39	208.0480			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่ระยะเวลาต่างๆ กัน**

เริ่มต้น	เวลา 1 เดือน	เวลา 2 เดือน	เวลา 3 เดือน
ค่าเฉลี่ยความหนืด	8.48	9.13	9.63

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้จัดเส้นใต้ระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งค่าเฉลี่ยที่จัดเส้นใต้ต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-6 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ โดยใช้กัวร์กัมปริมาณต่างกันเป็นตัวอุปทานหารที่ระยะเวลาต่างๆ

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวก กำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง Mean Square	F	
				คำนวณ	ตาราง 5 %
Treatment	3	28.6267	9.5422	10.44*	3.86
Block	3	46.7350	15.5783	17.05*	3.86
Error	9	8.2250	0.9139		
รวม	15	83.5867			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่ระยะเวลาต่างๆ กัน**

เริ่มตน เวลา 1 เดือน เวลา 2 เดือน เวลา 3 เดือน

ค่าเฉลี่ยความหนืด 8.33 9.13 9.60 10.47

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้ขีดเส้นใต้ระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ขีดเส้นใต้ต่อ กันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ตารางผนวกที่ ง-7 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความนีดของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ โดยใช้ค่าร้าจีแวนบิร์มาณ์ต่างกันเป็นรัตถุเจือปนอาหารที่ระยะเวลาต่างๆ

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลรวมกำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง Mean Square	F	
				จำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	25.7323	8.5774	10.90*	3.86
Block	3	41.6789	13.8930	17.66*	3.86
Error	9	7.0819	0.7869		
รวม	15	74.4931			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความนีดของผลิตภัณฑ์ที่ระยะเวลาต่างๆกัน**

เริ่มต้น เวลา 1 เดือน เวลา 2 เดือน เวลา 3 เดือน

ค่าเฉลี่ยความนีด 8.50 9.08 9.44 10.51

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้ขึ้นต่อระหว่างกัน แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ขึ้นต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ โดยใช้เลชิทินบริมาณต่างกัน เป็นวัตถุเจือปนอาหารที่ระยะเวลาต่างๆ

แหล่งของความแปรปรวน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวกกำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง Mean Square	F	
				จำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	66.8256	22.2752	31.34*	3.86
Block	3	30.0373	10.0124	14.09*	3.86
Error	9	6.3969	0.7108		
รวม	15	103.2598			

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

การทดสอบ Duncan's New Multiple Range Test

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความหนืดของผลิตภัณฑ์ที่ระยะเวลาต่างๆกัน**

เริ่มต้น	เวลา 1 เดือน	เวลา 2 เดือน	เวลา 3 เดือน
ค่าเฉลี่ยความหนืด	7.79	8.63	9.33

** ค่าเฉลี่ยที่ไม่ได้จัดเส้นใต้ระหว่างคู่ แสดงว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนค่าเฉลี่ยที่จัดเส้นใต้ต่อกันแสดงว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าพีเชิงผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ Degree of Freedom	ค่าผลบวกกำลังสอง Sum Square	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง Mean Square	F	
				คำนวณ	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.2632	0.0877	0.57**	2.65
Block	9	2.5264	0.2807	1.84**	1.93
Error	27	4.1228	0.1527		
รวม	39	6.9124			

** แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-10 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าความชื้นของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความแปรปรวน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ	ค่าผลบวกกำลังสอง	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสอง	F	
				คำนวณ	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.1141	0.0380	1.79**	4.07
Error	8	0.1695	0.0212		
รวม	11	0.2836			

** มีความแตกต่างกันของ Treatment อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าโปรตีนของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ	ค่าผลบวก กำลังสอง	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง	F	
				คำนวณ	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.0012	0.0004	0.14**	4.07
Error	8	0.0223	0.0028		
รวม	11	0.0235			

** มีความแตกต่างกันของ Treatment อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-12 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าไขมันของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ	ค่าผลบวก กำลังสอง	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง	F	
				คำนวณ	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.0204	0.0068	4.00**	4.07
Error	8	0.0138	0.0017		
รวม	11	0.0342			

** มีความแตกต่างกันของ Treatment อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-13 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ	ค่าผลบวก กำลังสอง	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง	F	
				คำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.0002	0.0001	1.00**	4.07
Error	8	0.0011	0.0001		
รวม	11	0.0013			

** มีความแตกต่างกันของ Treatment อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความ
เชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางผนวกที่ ง-14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าคาร์โบไฮเดรตและกาไย
อาหารของผลิตภัณฑ์ที่เตรียมได้ที่ระยะเวลาต่างๆกัน

แหล่งของความ แปรปรวน	ชั้นแห่งความ เป็นอิสระ	ค่าผลบวก กำลังสอง	ค่าเฉลี่ยผลบวก กำลังสอง	F	
				คำนวน	ตาราง 5 %
Treatment	3	0.1911	0.0637	2.38**	4.07
Error	8	0.2140	0.0268		
รวม	11	0.4051			

** มีความแตกต่างกันของ Treatment อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความ
เชื่อมั่นร้อยละ 95

ภาคผนวก ๔

ภาคผนวก จ.

ตารางผนวกที่ จ-1 ปริมาณกรดอะมิโนจำเป็นตามมาตรฐานของ FAO/WHO 1973
(Joint FAO/WHO Ad Hoc Expert Committee, 1973)

กรดอะมิโน	มิลลิกรัมต่อกรัมโปรตีน
Isoleucine	40
Leucine	70
Lysine	55
Methionine + Cystine	35
Threonine	40
Phenylalanine + Tyrosine	60
Valine	50
Tryptophan	10

ภาคผนวก ๖

ประวัติ

เรื่อจากศาสตราจารย์ พูนทรพย์ แตงรุ่งโรจน์ เกิดวันที่ 21 ธันวาคม 2508 ที่ กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีเก็สซ์ค่าสตรบัณฑิต จากคณะ เก็สซ์ค่าสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 และเข้าศึกษาต่อในหลัก ศูนย์เก็สซ์ค่าสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาหารเคมี คณะเก็สซ์ค่าสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ. 2536